

S skupnim vlaganjem sredstev v večje poslovne uspehe, večji dohodek in zanesljivejšo prihodnost

So obdobja in datumi v življenju človeka, ki pomenijo prelomnice. Prav tako ali vsaj zelo podobno je s kolektivom, z delovno organizacijo. Če hoče človek živeti zdravo življenje, takšno, ki mu dan za dnem, leto za letom izpolnjuje z zadovoljstvom nad opravljenim delom, nad svojo materialno in duhovno rastjo, potem mora biti zdravo ambiciozen. In, vzeto skupaj, velja to tudi za kolektiv.

Saj ne bo neskromno, če zapišem, da smo tudi Savčani prizadevni (ambiciozni). Imamo pravzaprav nekaj obdobj, datumov, ki nam to potrjujejo. Pred komaj dvajsetimi leti nas je bilo le približno 400 v tovarni in v celem letu smo naredili nekaj več kot polovico današnje mesečne proizvodnje. Za vse strokovno delo sta bila dva inženirja pa nobenega pravnika in ne ekonomista. Kot mravlje smo delali v petdeset let stari tovarni, ki jo je bilo skoraj pol pod zemljo. Pa smo si rekli: Naprej, naprej! Zgradili smo novo tovarno desetkrat večjo od prejšnje. Pa smo rekli: Še naprej! Danes imamo sto sedemdeset inženirjev, ekonomistov in pravnikov! In proizvodnjo, ki je ne merimo več samo z jugoslovanskimi merili. Pa se ne ustavljamo. Več, boljše, hitreje...

Gradnja nove tovarne avtomobilskih plaščev ne pomeni korak, ampak veliko korakov naprej. Prav gotovo se ob tem ne bomo ustavili. Cilj bomo dosegli, a še preden bomo pri njem, bomo postavljali naslednje cilje.

Mislim, da pri vsem tem ni nobene slučajnosti: Petdesetletna tradicija izdelovanja gumijevih izdelkov, dvajsetletne izkušnje samoupravnega odločanja, predvsem pa zdrav, enoten in napreden kolektiv delavk in delavcev. Veste kaj je pravzaprav zagotovilo za uresničitev naših načrtov v preteklosti in v prihodnosti? Naša enotnost in naša enotna volja!

Š. J.

Povpraševanje po pnevmatikah je vsak dan večje. V prihodnje bo še večje. Ta ugotovitev nas je navedla, da gremo neodložljivo v korak s časom, če hočemo obdržati vodilno mesto med jugoslovanskimi proizvajalci pnevmatik. To pa od nas zahteva razširitev proizvodnje tistih izdelkov, ki bodo s kvaliteto zagotovili našo prednost tako na domačem kot tujem trgu. Kvaliteta Savine pnevmatike se vse bolj uveljavlja in zato je prav, da ji damo novega poleta. Razširitve proizvodnje in obenem izboljšanje kvalitete pa ne bomo dosegli drugače, kot da investiramo v nove obrate in v nove, so-

dobnejše stroje. Sami tega ne zmoremo, zato smo iskali partnerje zunaj naših meja. Partnerja, ki bi bil pripravljen sodelovati pri našem projektu tako, da ne bi bil okrnjen naš samoupravi položaj. Uspelo se nam je povezati z najresnejšim in najboljšim, Semperitom iz Avstrije.

Pri podpisu pogodbe o posojilu za gradnjo nove tovarne avtopnevmatike sodeluje tudi mednarodna finančna korporacija IFC, ki je prav tako zainteresirana za naložbe kapitala v državah v razvoju, saj s tem zmanjšujejo razlike med gospodarsko razvitimi državami na eni strani in državami v razvoju na drugi strani. Podpis pogodbe

Domače podjetje: Sava Kranj

Tuje podjetje: Semperit Dunaj,
IFC Washington
IICY London

Celotna investicija v dinarjih:	522.000.000
------------------------------------	-------------

Delež domačega in tujega partnerja:	67:33
--	-------

Delež domačega partnerja v dinarjih:	347.652.000
---	-------------

Delež tujega partnerja v dinarjih:	174.348.000
---------------------------------------	-------------

Na brniškem letališču so predstavnike Semperita pričakali Savčani

S Semperitom imamo že nekaj let zelo dobre poslovne tehnične odnose, ki temelje na obojestranskem prizadevanju, da pri izmenjavanju izkušenj dosežemo čim boljše rezultate. Semperit je po obsegu proizvodnje, asortimenta, tehnični opremljenosti in tehnologiji zelo napredno podjetje, zato je razumljivo, da nam je dobrodošla vsaka pomoč, ki nam jo to podjetje nudi.

Pomeni za nas 52 milijard S din, s katerimi bomo zgradili novo tovarno avtopnevmatike. Ko bo tovarna začela obratovati s polno zmogljivostjo (1975. leta) se bo proizvodnja podvojila in bomo izdelali 1,5 milijona pnevmatike letno. Svečan podpis pogodbe je bil 27. junija v prostorih občinske skupščine Kranj. Temu podpisu je posvečena tudi ta številka Save.

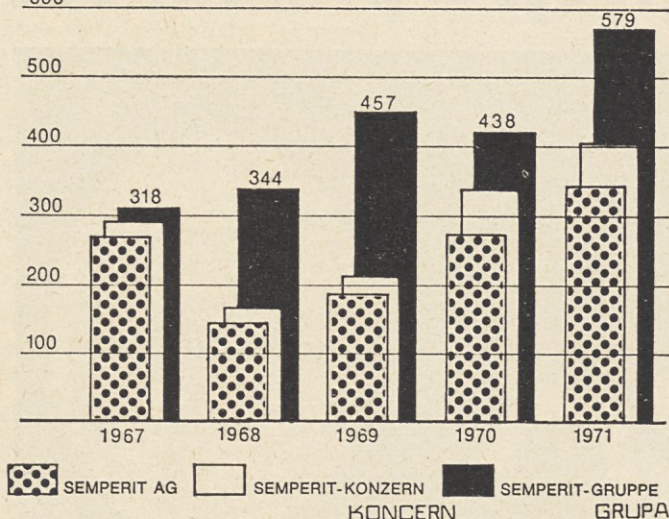
Semperit AG Dunaj – multinacionalno podjetje

Semperit AG Dunaj je danes drugo največje privatno poslovno industrijsko podjetje Avstrije. Proizvodni obrati v Avstriji, v Zvezni republiki Nemčiji in na Irskem, ki so bili v letu 1945 do 1956 ponovno zgrajeni, oziroma na novo urejeni, se lahko prištevajo z ozirom na svojo opremo in tehnologijo k najmodernejšim tovarnam Evrope. Današnji Semperit predstavlja najstarejšo gumarsko-predelovalno industrijo na

tovarne na vzhodu in jugovzhodu Evrope. Po drugi svetovni vojni je moral Semperit tiste proizvodne obrate, ki so mu še preostali, na novo zgraditi. Najbolj se je podjetje razširilo od leta 1959/1960 pod današnjo upravo. K temu so bistveno pripomogli modernizacija, nakup, razširitev in izgradnja novih proizvodnih obratov, točno začrtani marketing ukrepi, svetovna razširitev prodajne mreže, pogodbeni vključitev

INVESTITIONEN
IN DEN LETZTEN FÜNF JAHREN
IN MILLIONEN SCHILLING
600

ULAGANJA
V ZADNJIH PET GODINA
A.ŠILING/MILION

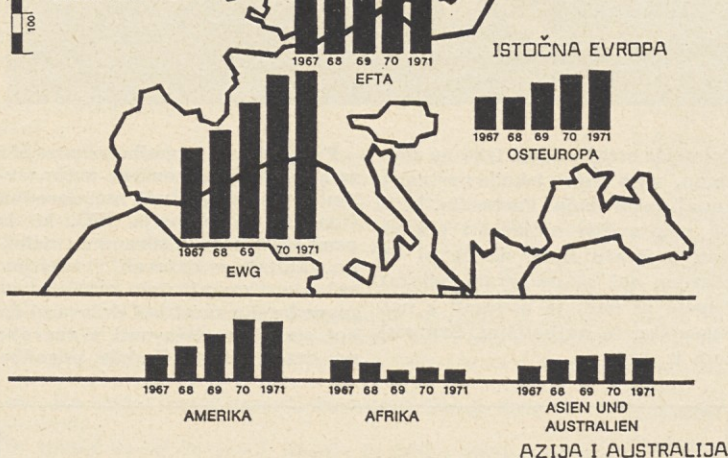

evropskem kontinentu in izhaja iz privilegija, danega z odlokom cesarja J. N. Reithofferja v letu 1824.

v prvo opremo avtomobilske industrije in vrsta novih razvojnih smeri Semperitovih znanstvenih raziskav. Proizvodni pro-

EXPORTE
DER SEMPERIT AG
IN MILLIONEN SCHILLING

IZVOZI
SEMPERIT-a AG
A.ŠILING/MILION

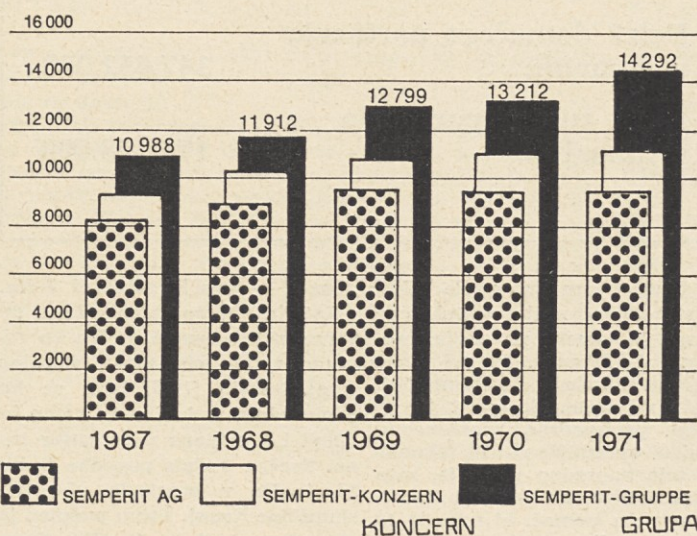

Z združitvijo nekaterih avstrijskih gumarskih tovarn je nato nastal koncern Semperit, h kateremu so v času med obema svetovnima vojnima na osnovi tradicionalno dobrih poslovnih odnosov spadale tudi nekatere gumarske

gram obsega približno 20.000 različnih investicijskih proizvodov in potrošnih artiklov, sintetičnih mas in azbesta, pnevmatiko za motorna vozila in kolesa vseh vrst, gumo-tehnično blago, avtomobilsko-motorni pribor, proizvode za

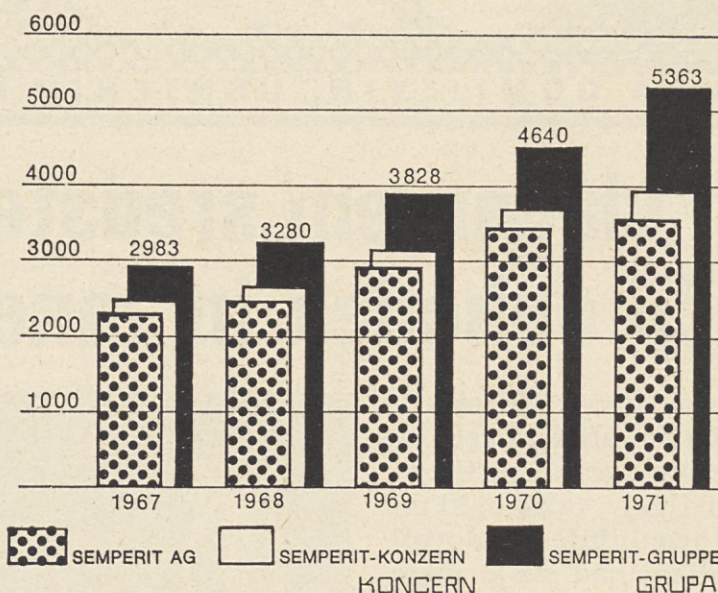
ENTWICKLUNG
DES MITARBEITERSTANDES

RAZVOJ SARADNIKA

UMSATZ
IN MILLIONEN SCHILLING

PROMET
A.ŠILING/MILION

šport, rekreacijo in gostinstvo, gumene proizvode za kirurgijo, azbestne izdelke, proizvode iz penastih mas, čevlje in škornje.

Gospodarski pomen podjetja dokazujejo naslednje številke: celotni promet Semperitove skupne podjetij v letu 1971 je v celoti 5,36 milijard AS; celotne investicije v zadnjih 5 letih pa znašajo 2,1 milijarde AS. Obseg letne proizvodnje je 142.700 ton gotovih izdelkov. Dnevna proizvodnja pnevmatike za motorna vozila je 26.000 kom in 20.000 kom za kolesa in mope. Semperit zaje-ma & proizvodnim družb in 10 prodajnih organizacij v Avstriji in inozemstvu, poleg tega pa še 18 obratov in 14.300 sodelavcev. Izvaja v 138 držav. Podjetje je močno usmerjeno na izvoz (43,6 odstotkov), prodajne družbe ima v Zvezni republiki Nemčiji, Švici, Veliki Britaniji, Danski, Švedski in ZDA.

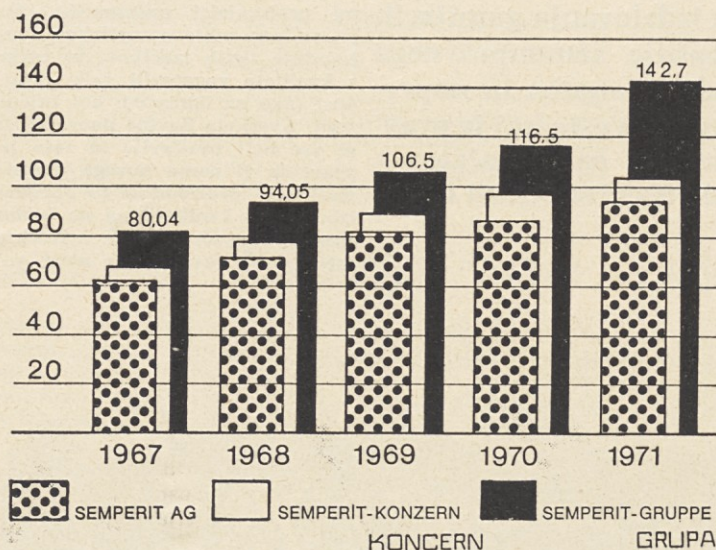
Semperitove izkušnje na področju proizvodnje visokokakovostnih pasastih avtoplaščev so mednarodno priznane. Vodilni evropski proizvajalci avtomobilov ne opremljajo samo tistih svojih

dil na Iskrem tovarno radialnih avtoplaščev, ki predvsem izvažajo. To je največja tovarna, ki jo je zgradilo katerikoli avstrijsko podjetje v inozemstvu.

Sredstva, ki jih Semperit porabi za raziskave in razvoj v primerjavi na število zaposlenih, so trikrat večja od celotnega avstrijskega povprečja. Razvojni oddelki izmenjuje izkušnje z vodilnimi raziskovalnimi ustanovami v Avstriji in inozemstvu. 25 držav je od Semperita prevzelo patente in licence za proizvodnjo nešteti izdelkov in uporabo tehnoloških postopkov, ki so bili razviti v Semperitovem centralnem raziskovalnem in razvojnem odelku. V enem najmodernejših računskih centrov Avstrije, Semperit-Zentrum, uporabljajo računalnike za planiranje, proizvodnjo, prodajo in upravljanje. Sodelavci in proizvajalci se temeljito šolajo s pomočjo modernih audio-vizualnih metod. Marketing in prodajno promocijo podjetja tudi v drugih državah cenijo za zelo napredne in vzorne. Za mednarodni Know-how je tudi vedno večje povpraševanje gumarsko-predelovalnih

PRODUKTION
IN TAUSEND TONNEN

PROIZVODNJA
HILJADU/TONA

vozil, ki jih izvažajo v Avstrijo s Semperitovimi avtoplašči, temveč tudi vozila, ki jih prodajajo drugim državam. Da bi zadostil naraščajoči potrebi po Semperitovih avtoplaščih predvsem v Veliki Britaniji, Skandinaviji in Severni Ameriki, je Semperit zgra-

tovarno iz tujih držav. Gumarske tovarne v Budimpešti, Kranju, Pirotu, Borovu, Kairu, Aleksandriji, Bombaju, Bangaloru, Alahabadu že proizvajajo po Semperitovem Know-howu. Sklenitev »joint-venture« pogodbe s Savo iz Kranja za ustanovitev skupno uprav-

ljanje proizvodne enote Sava-Semperit je nadaljnji korak k nekemu multinacionalnemu podjetju.

IFC

IFC IN IICY PODPIRATA TUJE INVESTICIJE V JUGOSLAVIJI

5,25 milijonov dolarjev za razširitev proizvodnje v Savi

Mednarodna finančna korporacija (IFC) iz Washingtona in Mednarodna korporacija za investicije v Jugoslaviji (IICY) imata pomembno vlogo pri podpiranju vlaganja tujih družb in vpliva moderne tehnologije v jugoslovanska podjetja.

IFC je dala 4 milijone kreditov za izgradnjo prve tovarne radialnih avtoplaščev. Tovarna bo zgrajena na osnovi dogovora o skupnem vlaganju Sava Kranj in avstrijske firme Semperit z Dunaja. IFC in Mednarodna korporacija pa bosta prispevala še 1,25 milijonov dolarjev v novo tovarno radialnih avtoplaščev.

IFC je korporacija Mednarodne banke za obnovo in razvoj in tudi dela po njenih osnovnih načelih, vendar je pri svojih odločitvah samostojna. V Mednarodno banko za obnovo in razvoj je včlanjenih nad sto držav, med njimi tudi SFRJ. V skupini bank je IFC specializirana za podpiranje in pomoč pri vlaganju tujega kapitala v državam v razvoju. IFC je doslej z vlagami in krediti dala jugoslovanskim in avstrijskim podjetjem 39,7 milijonov dolarjev. Ta sredstva so bila dana podjetjem za skupna vlaganja: Crvena zastava, TAM Maribor, FAP-FAMOS in SAVA Kranj.

Razen tega je IFC odigrala pomembno vlogo v organizaciji Mednarodne korporacije za investicije v Jugoslaviji in prispevala 2,5 milijona dolarjev skupnemu kapitalu korporacije. Njen sklad je bil nedavno povešan na 13,5 milijonov dolarjev. Ostali delničarji korporacije so 13 jugoslovanskih bank iz vseh republik, 42 bank zahodne evrope, ZDA, Japonske in Kuvaita.

Korporacija ima centralo v Londonu in v njej delajo jugoslovanski ter tuji strokovnjaki. Predstavnštva ima v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani in v Sarajevu, njihovi direktorji pa so Jugoslovani. Naloga korporacije je pomoč pri dogovarjanju o kreditih ter realizaciji sporazumov med jugoslovanskimi in tujimi podjetji o investicijah za razvoj gospodarstva SFRJ.

Tudi Savi in Semperitu je ves čas priprav o dogovoru za skupno vlaganje korporacija pomagala s pravnimi in poslovnimi ekspertizami in prispevala k izračunu rentabilnosti nove tovarne avtopnevmatike. Sodelovala je tudi pri izdelavi in realizaciji konstrukcije financiranja tega načrta. Korporacija je investicijski načrt Sava-Semperit predložila največjemu posameznemu delničarju iz Washingtona in mu predložila tudi načrt financiranja. S posebnim dogovorom tudi on sodeluje z IFC pri vlaganju Sava-Semperit. Enako vlogo je imela korporacija tudi pri formiranju in financiranju drugih podjetij s skupnim vlaganjem pri katerih so sodelovala jugoslovanska in tuja podjetja.

— FADIP iz Bečja in DUNLOP LTD iz Velike Britanije; proizvodnja gumijevih hidravličnih cevi za visoke pritiske.

— TAM Maribor in KLÖCKNER —HUMBOLT—DEUZ ZRN; proizvodnja lahkih in srednjih kamionov in avtobusov.

— FAP—FAMOS Beograd in DAILER—BENZ iz ZRN; proizvodnja težkih komercialnih vozil.

— BELISCE iz Belišča in TRÄGERGESELLSCHAFT iz ZRN; proizvodnja finega papirja.

Korporacija dela zdaj na nad štirideset načrtih skupnega vlaganja jugoslovanskih in tujih podjetij v rudarstvu, metalurgiji, kemiji, elektro in drugih industrijah pa tudi v predelovalni industriji in turizmu.

Za ponazoritev gospodarskega stanja Semperita smo se poslužili njihovih originalnih diagramov.

Proizvodnja avtoplaščev v Savi

SAVA — Industrija gumijevih, Kranj, Slovenija, je bila ustanovljena v letu 1921 in je najstarejša podjetje jugoslovanske gumarske industrije. Sava je leta 1948 pričela izdelovati avtoplašče in in ima danes precej strokovnih delavcev z visoko izobrazbo.

Semperitu izplačala pavšalno odškodnino, obvezala pa se je, da bo tesno sodelovala pri obdelavi tržišča.

S to kooperacijo je bil v kratkem času dosežen mednarodni nivo kvalitete. Že leta 1968 so bili izdelani prvi plašči po Semperito-

tomobilске proizvajalce, ki zahtevajo visoko kvaliteto.

Sedaj je letna proizvodnja Sava cca 700.000 avtoplaščev, kar odgovarja 37% deležu jugoslovanske proizvodnje. Sava izvozi 180.000 kom. plaščev letno.

Predvidevajo, da bo v letu 1975 na jugoslovanskem tržišču 1 osebni avtomobil na 12 prebivalcev — potrebnih približno 5 milijonov plaščev za osebne avtomobile na cca 800.000 kom. za tovorne avtomobile. Letna proizvodnja Sava bo torej temu primerno narasla od 700.000 kom. plaščev na skoraj 1.500.000 kom. plaščev v letu 1975, s težiščem na radialnih plaščih. To naj bi omogočila predvsem nova delovna enota Sava-Semperit. Nadaljnji cilj je podvojitev te kapacitete. Sava, ki ima od leta 1968 uradni naziv Industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov, Sava-Kranj, zaposluje danes okrog 2.800 delavcev.

Sedanje podjetje je nastalo leta 1968 z združitvijo podjetij Tovarna gumijevih izdelkov Sava-Kranj in Industrije usnja, kemičnih izdelkov in plastičnih mas Standard Kranj.

Poleg pnevmatike za motorna vozila in kolesa izdeluje podjetje v treh obratih tudi še tehnične in sanitetne gumene izdelke, rekreacijske in potrošniške artikole iz kavčuka ali drugih umetnih mas, umetno usnje in kemične izdelke. V Jugoslaviji prodaja podjetje deloma preko 12 lastnih prodajnih filijal in treh grosističnih skladišč in tudi preko drugih veletrgovin.

S. J.

Podjetje SAVA se je razvilo v eno največjih jugoslovanskih podjetij gumarske industrije

Predsednica delavskega sveta podjetja Sava
Zdenka Jurančič, dipl. inž.

Spoštovani gostje, tovarišice in tovariši!

Podpis pogodbe o skupnem vlaganju v tovarno avtopnevmatike je pomemben mejnik v dosedanjem poslovnem tehničnem sodelovanju med podjetjema Semperit in Sava. Sodelovanje, ki se je že do sedaj razvijalo v obojestransko zadovoljstvo in korist, bo tako dobilo novo kvaliteto, kar bo podlaga za še tesnejše sodelovanje v prihodnosti.

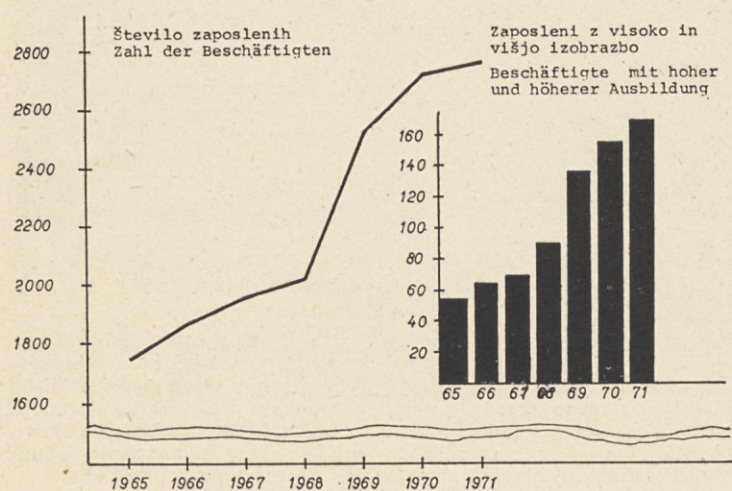
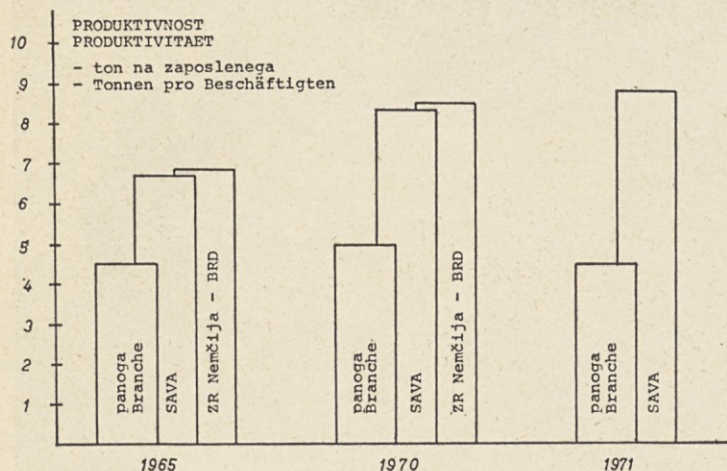
obrate iz utesnjenih in neprimerenih prostorov v centru mesta Kranj na novo lokacijo, ki omogoča racionalno razširitev in učinkovito izkoriščanje vseh proizvodnih naprav.

Potrošnja gumenih izdelkov predvsem pa avtopnevmatike skokovito narašča; proizvodnja se mora temu prilagoditi. Zato v proizvodni proces hitro prenaša novo tehnologijo. Da bi Sava v naslednjih petih letih obdržala svoj delež v jugoslovanski proizvodnji avtopnevmatike, mora podvojiti obseg proizvodnje in hkrati uveljaviti moderno tehnologijo. Za to so bili usposobljeni ustrezni strokovni kadri, saj se je število kadrov z visoko in višjo izobrazbo v zadnjih desetih letih povečalo za 15-krat, število kadrov s srednjo izobrazbo pa za trikrat. Podjetje Sava je za predvideno razširitev tovarne avtopnevmatike zagotovilo iz lastnih virov 66,8% sredstev. Skupno vlaganje, katerega predmet je današnja pogodba, zagotavlja, da bo program razširitve in modernizacije lahko izveden v predvidenem roku, za kar bi sicer brez tujega vlaganja potrebovali dalj časa.

Podjetje Sava bo modernizacijo in razširitev proizvodnje izkoristilo tudi za kompleksno reorganizacijo poslovanja. Po principu produktne organizacije dela bo podjetje organizirano v tri TOZD, izmed katerih bo vsaka zase ugotavljala stroške in rezultate dela, podjetje kot celota pa bo zagotavljalo enotno splošno in poslovno politiko pa tudi razvoj.

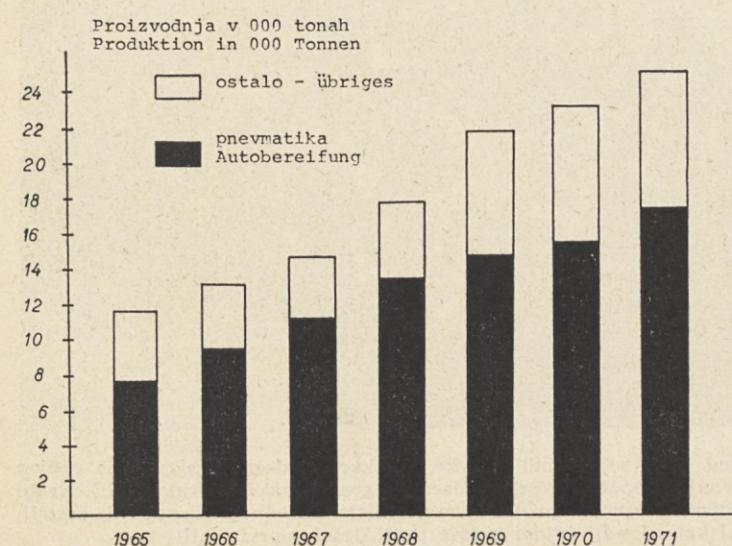
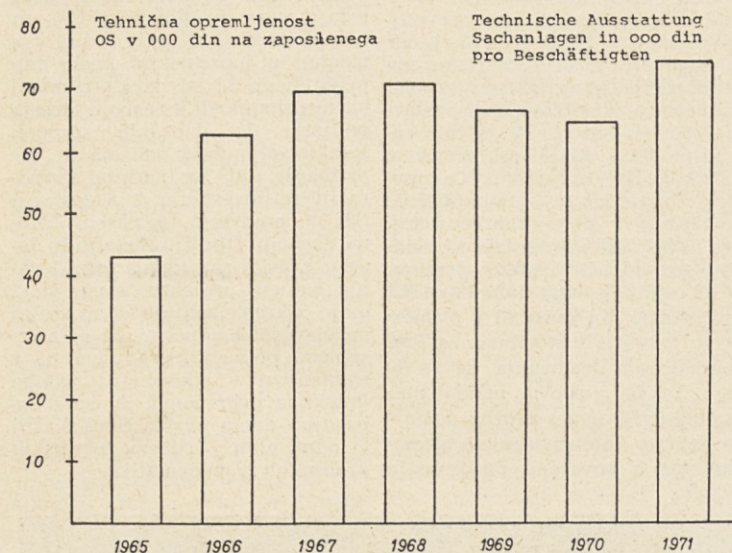
Tako podjetje uveljavlja določbe ustavnih dopolnil, ki s temeljnimi organizacijami združenega dela predvidevajo tako organizacijsko obliko, za kar najboljše angažiranje vseh človeških sil v delovnih organizacijah. Samoupravljanje ima v Savi staro in trdno tradicijo in je eden izmed temeljnih dejavnikov, ki je omogočil dosedanje delovne in poslovne uspehe. Nova organizacija bo pobudi vseh zaposlenih omogočila nov polet in lahko pričakujemo, da bomo predvidene in planirane rezultate tudi v naslednjih obdobjih dosegli.

S. J.

Da bi osvojila najnovejšo tehnološko dosežke in izkušnje na področju proizvodnje avtoplaščev in s tem dosegla izboljšanje kvalitete, je Sava že konec leta 1967 sklenila s firmo Semperit AG pogodbo o tehnični pomoči in proizvodno pogodbo. Semperit AG je dal na razpolago tehnično znanje za izdelavo avtopnevmatike v diagonalni izvedbi. Za to je Sava

vem Know-how in vrednost proizvodnje po Semperitovi licenci proizvedenih plaščev je od pričetka sodelovanja med Sava in Semperitom narasla s 367.000 AS v letu 1968 na prek 30.000.000 AS v letu 1971. Danes se obrat v Kranju — s posredovanjem Semperita uvršča v podjetja, ki oskrbujejo z avtopnevmatiko VW, Mercedes, Audi-NSU in FORD, torej av-

Vsem vam...

Tole številko glasila namenamo posebnemu dogodku: Podpisu pogodbe o skupnem vlaganju denarja za zgraditev nove tovarne avtopnevmatike.

Odbor za informiranje sodi, da je prav, če o tem kar najbolj obširno informiramo vse v Savi. Zato, da boste o tem čim več vedeli, da boste tudi vi širili informacije in tudi, da boste vedeli v kakšnem podjetju delate.

Mnogi med vami bodo tole številko glasila skrbno shranili pa pogledali čez leto, dve, pet...

V uredništvu smo si prizadevali, da bi bila informacija čim bolj celovita in popolna. Objavljamo kompletne informacije, ki so jih dobili jugoslovanski in avstrijski novinarji. Dodano je le besedilo, ki tu in tam povezuje.

Kot je v sklepu te informacije rečeno, pomeni podpis pogodbe začetek izvajanja obsežnih nalog, zato vas bomo o tem tudi čim bolj tekoče obveščali.

Podjetje Sava je v preteklem letu slavilo svoj zlati jubilej. Iz skromnih začetkov se je podjetje postopoma razvilo v eno največjih jugoslovanskih podjetij gumarske industrije: samo v zadnjih desetih letih je povečalo obseg proizvodnje za tri in polkrat, vrednost proizvodnje pa za petkrat. Proizvodnja se je po obsegu in vrednosti občutno povečala zlasti po letu 1968, ko so bili sklenjeni prvi konkretni dogovori o sodelovanju s tovarno Semperit. Podjetje je v tem času pretežno z lastnimi sredstvi preselilo proizvodne

Poleg čisto protokolarnih zadev pa so taka srečanja priložnost za pogovore med strokovnjaki. Na sliki: levo direktor TAM, ing. Stojan Prehavec, Zoran Zagar, predst. SFRJ v IICY, v sredini g. Paterson, predst. korporacije IFC, dr. Feil, namestnik gl. direktorja Kreditanstaltverein.

Obseg proizvodnje avtopnevmatike se bo povečal za skoraj 100%

Generalni direktor Save, Janez Beravs, dipl. inž.

SPOŠTOVANI GOSTJE, TOVARISICE IN TOVARISI!

Dovolite mi, da kot uvod v današnje slovesnost pozdravim vse navzoče, ki s svojo prisotnostjo poudarjajo pomembnost današnjega dogodka, t. j. podpis pogodbe o skupnem vlaganju med Semperitom — Savo in mednarodno finančno korporacijo IFC. V posebno čast si šteje naš kolektiv, da lahko v svoji sredi pozdravimo: generalnega direktorja Creditanstalt Bankverein gospoda Heinricha Treichla, dalje Vorstand direktorje Semperita gospoda dr. Fritz Straka, dr. Herberta Kogerta, dr. Uda Lodgmana, žal pa tu ne moremo pozdraviti generalnega direktorja podjetja Semperit gospoda Carla F. Rügerja, ki mu želim v imenu nas vseh skorajšnjega okrevanja. Dalje pozdravljam predstavnika mednarodne finančne korporacije IFC gospoda Neila Patersona in gospoda Josefa Camacha, dalje pozdravljam predstavnika Republike Avstrije v Jugoslaviji generalnega konzula Republike Avstrije dr. Heinricha Riesenfelda iz Ljubljane in trgovskega atašea Republike Avstrije iz Zagreba gospoda dr. B. Winklerja.

ponovim prehojeno pot, katere rezultat je današnji slavnostni podpis.

V razvojnem programu Save Kranj smo že v letu 1963 postavili razvoj in povečanje proizvodnje avtopnevmatike na prvo mesto. Ta naš sklep je bil glede na dotedanjo rentabilnost proizvodnje in pa na povečane potrebe jugoslovanskega tržišča ter nujnost izvoza upravičen. Z našo dosedanjjo zmogljivostjo smo proizvajali približno 37 % jugoslovanske proizvodnje pnevmatike in spadamo kot taki med največje jugoslovanske proizvajalce. Večji del svoje proizvodnje prodajamo na domačem trgu, približno 15 % proizvodnje pa izvažamo na konvertibilna področja.

Razvoj tehnologije na področju te proizvodnje je izredno hiter in ker želimo tudi v perspektivi obdržati ta svoj delež, smo se odločili, da sedanjo proizvodnjo moderniziramo ter uvedemo proizvodnjo radialne pnevmatike. Zaradi možnosti, ki nam je bila postopoma dana z zakonodajo o povezovanju domačih podjetij z inozemskimi partnerji, smo se odločili, povezati se z avstrijsko firmo Semperit, s katero na podlagi naše odločitve sodelujemo že od leta 1968. Takrat smo od Semperita kupili licenco za Know-how in sklenili pogodbo o proizvodnji diagonalne pnevmatike. S tem

Projekt novega skupnega podjetja za proizvodnjo radialne pnevmatike, ki so ga skoraj celo leto intenzivno pripravljale strokovne službe Save in Semperita je v kratkem naslednji:

obseg proizvodnje avtopnevmatike se bo povečal od dosedanjih 13.500 ton na 24.500 ton. Povečanje gre skoraj izključno na račun radialne pnevmatike s tekstilnim in jeklenim kordom. Ta proizvodnja, izražena v komadih se bo pa povečala od sedanjih 700.000 na 1.500.000 komadov letno.

Projekt obsega zaključen tehnološki proces t. j. od skladišča surovin preko nove valjarne, proizvodnje polizdelkov, konfekcije, vulkanizacije, do skladišča gotovih izdelkov in nove toplotarne. Zgraditi bomo morali novo valjarno, skladišče gotovih izdelkov, zgradbo za konfekcijo tovornih radialnih plaščev, sedanje in nove prostore pa napolniti z vso potrebno strojno opremo. Ta izgradnja bo potekala postopoma do leta 1974, polna proizvodnja pa bo stekla v letu 1975 oziroma 1976. Celotna vrednost naložb bo po predračunu znašala približno 522 milijonov N dinarjev. Finančna sredstva za ta projekt bodo prekrbela: Semperit, ki vlaga v ta obrat 27,9 % sredstev, IFC, ki vlaga v ta obrat 5,5 % sredstev in Sava, ki je soudeležena s 66,6 %. Dinarsko finansira projekt Ljubljanska banka, potrebne inozemske kredite bosta pa poskrbela še Semperit preko Creditanstalt-Bankverein in IFC, ki torej nastopata istočasno kot sovlagatelj in kreditor.

Nova delovna enota avtopnevmatika bo po tej pogodbi enota s samostojnim obračunom, vendar brez svojstva pravne osebe. Samoupravne pristojnosti delovne enote bodo podobne kot doslej. O poslovnih politikah in delovne enote bo odločal poslovni odbor, ki bo sestavljen iz 6 članov, t. j. 3 članov Semperita in 3 članov Save. Delavski svet podjetja Sava bo z letnim gospodarskim načrtom potrjeval osnovna načela poslovne politike te delovne enote, pravice do odločanja na konkretnih, po pogodbi predvidenih področjih pa bo prenesel na poslovni odbor. Neposredno bo v to delovno enoto vključenih po sedanjih ocenah 1.080 zaposlenih, katerih osebni dohodki bodo usklajeni z osebnimi dohodki v ostalih delovnih enotah Save Kranj.

Ta projekt je bil dne 8. 10. 1971 že podpisan med Savo in Semperitom, 29. 12. 1971 je ta projekt o skupnem vlaganju potrdil Zvezni sekretariat za gospodarstvo, danes pa prisostvujemo zadnjemu členu tega projekta, t. j. podpisu pogodbe o skupnem vlaganju med vsemi tremi partnerji. Ta projekt je za naše podjetje dolgoročnega značaja in pomeni bistveno poslovno odločitev. Pogodba med Savo in Semperitom, ki je sklenjena za 25 let, nam omogoča, da bomo s skupnimi prizadevanji uvažali najmodernejše tehnološke dosežke, stremeli za moderno in racionalno proizvodnjo, predvsem pa nam ta projekt omogoča, da bomo presegli meje občine, republike in federacije ter se dejansko vključili v mednarodno delitev dela.

Poudariti moramo, da je ta projekt zelo pomemben tudi zaradi tega, saj so podjetja v državah z različnimi političnimi sistemi: Ta projekt in naše dosedanje sodelovanje s Semperitom sta jasen dokaz, da za poslovno sodelovanje ni in ne more biti nobenih političnih preprek, če je osnova takega sodelovanja medsebojno zaupanje, razumevanje in spoštovanje suverennih pravic vsakega od partnerjev.

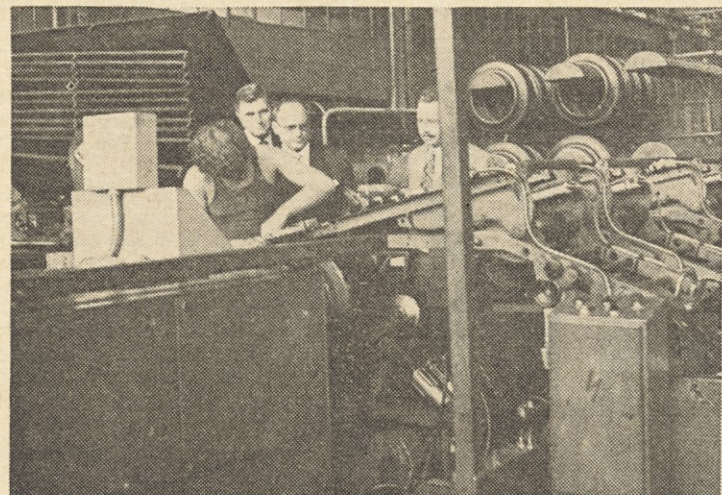
Dogajanje v dvorani je dajalo zelo svečan vtis. Na sliki: direktor podjetja Janez Beravs, dipl. inž. med pozdravnim nagovorom

Pri tem moramo poudariti, da je tudi poglobljeno smoter naših ustavnih dopolnil v tem, da v podjetju ustvarimo stvarne pogoje in organizme gospodarske učinkovitosti samoupravljanja, v katerih bodo delavci lahko uveljavljali svojo družbeno gospodarsko vlogo in odgovornost. Po ustavnih dopolnilih morajo temeljne organizacije združenega dela, med katere spada tudi na novo ustanovljena enota, postati tiste družbene gospodarske celice, v katerih bo delavec lahko uresničeval temelj svojega samoupravnega položaja, t. j. ustvarjal in formiral dohodek ter ga delil po rezultatih svojega dela. Proces formiranja in delitve osebnega dohodka bo torej v bodoče potekal ne samo v tej enoti, ampak tudi v vseh ostalih, na ravneh, kjer je realno in optimalno mogoče najbolj razviti in zaostriti smisel, čut in odgovornost za neposredno gospodarjenje in gospodarski položaj delavca. Naši dosedanja poslovni rezultati kažejo, da je bilo zaupanje obeh naših partnerjev v naš kolektiv upravičeno. Če upoštevamo izredno težavne okoliščine poslovanja v preteklem letu, t. j. dve devalvaciji in vse slabšo likvidnost gospodarstva, lahko ocenimo, da smo pri celotnem dohodku 428,2 milijona N din povečali v primerjavi z letom 1970 storilnost za 7 %, rentabilnost poslovanja pa za 10 odst. Takšne poslovne učinke smo dosegli predvsem s prožno poslovno politiko, intenziviranjem gospodarjenja s povečano pozornostjo

prodajni in finančni politiki ter izvajanjem stroge kontrole stroškov. Tudi v obdobju preteklih 5 mesecev sta proizvodnja in prodaja v našem 2.800 članskem kolektivu potekali brez pomembnih odmikov od začrtanega programa.

Spoštovani gostje, tovariši! Naša dosedanja prehojena pot je vsekakor uspešna, tako da s polno pravico zaupanja v nas same stopimo v še smelejši in hitrejši razvoj našega podjetja, od katerega bo imela korist tako naša širša družbena skupnost, kot tudi mi sami. Naši poslovni partnerji se bodo pa na podlagi tega našega dela še veliko intenzivneje vključevali v nadaljnjo rast kranjske Save.

Na koncu mi dovolite, da se s tega mesta zahvalim vsem članom kolektiva Sava Kranj, našim domačim in inozemskim poslovnim prijateljem, ki so na kakršenkoli način pripomogli k razvoju našega podjetja do današnje stopnje. Enako velja naša zahvala in vse priznanje tudi Mednarodni korporaciji za investicije v Jugoslaviji (IICY), predvsem tovarišem Zoranu Zagarju, Djidiju Zokalju in Janzu Kobalu za njihova prizadevanja na tem projektu. Zlasti velja moja iskrena zahvala strokovnim sodelavcem Semperita, ki so z nesebično pomočjo, predvsem pa z zaupanjem v sposobnost našega kolektiva pripomogli, da se z današnjim dnevom uvršča Sava Kranj v pomembno družino evropskih proizvajalcev pnevmatike.

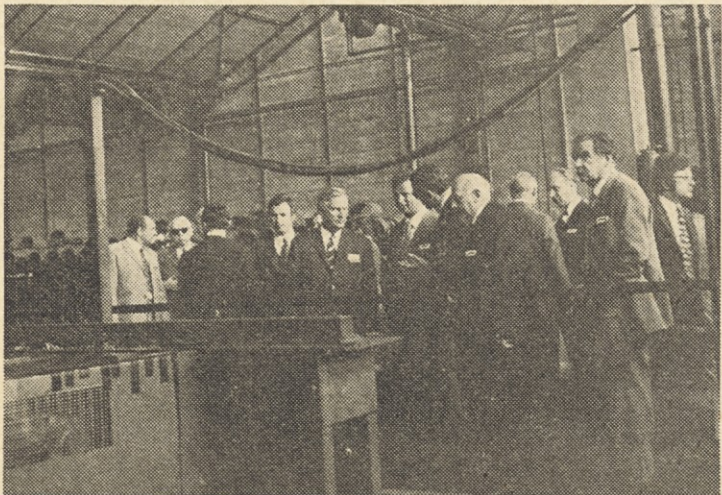

Med ogledom sta jih spremljala Bruno Skumavc, dipl. inž., Filip Majcen, dipl. inž. in dr. Svetislav Maksin

Naše današnje slavnosti so se udeležili tudi naslednji gostje: predsednik izvršnega sveta Slovenije tov. Stane Kavčič, predsednik Gospodarske zbornice slovenije tov. Leopold Krese.

Namen naše današnje slovesnosti je, kot sem že omenil, podpis pogodbe o skupnem vlaganju med Savo — Semperitom in mednarodno finančno korporacijo IFC. Dovolite mi, da v kratkih besedah

smo bistveno racionalizirali tehnološki postopek in dosegli kvalitni nivo zahodnoevropskih proizvajalcev. Glede na dosedanje dolgoletne ugodne poslovne rezultate in izkušnje je postal Semperit po vsej logiki najugodnejši inozemski partner v našem projektu nadaljnje razširitve in rekonstrukcije avtopnevmatikarne in za uvedbo proizvodnje radialne pnevmatike.

Gostje so si skupaj z avstrijskimi novinarji ogledali proizvodnjo v novi avtopnevmatikarni

Med gosti sobili tudi: Slavko Zalokar, predsednik skupščine občine Kranj, Leopold Krese, predsednik gospodarske zbornice SRS, Sveto Kobal, guverner narodne banke, filiala SRS in g. Riesenfeld, avstrijski konzul v Ljubljani (z leve proti desni v prvi vrsti)

Želim z resnično hvaležnostjo poudariti, da so pristojne oblasti in institucije v Jugoslaviji prav posebno podpirale realizacijo tega projekta

Pozdravni govor
d. dkf. dr. J. Fritz
Straka, direktor
predstavništva
Semperita AG

Spoštovane dame in gospodje!
Dovolite mi, da vam uvodoma, na začetku svojega kratkega govora, posredujem prisrčne pozdrave z najboljšimi željami pred-

možnost izdelati v Jugoslaviji avtoplašče, atraktivne za svetovno tržišče.

Izkazalo se je, da začeta pot pravilna, na kar je odločujoče vplivalo dejstvo kooperativne pripravljenosti Savinih sodelavcev, njihova strokovna kvalifikacija in stalna, odprta izmenjava mnenj med obema partnerjema. Uspeh pogodbe Sava-Semperit je še toliko bolj značilen, ker sta tudi drugi jugoslovanski tovarni za pro-

uprave Semperita. Pri tem želim z resnično hvaležnostjo poudariti, da so pristojne oblasti in institucije v Jugoslaviji prav posebno podpirale realizacijo tega projekta.

Razen tega moram ugotoviti, da se naša družba identificira s tem, danes ustanovljenim družbenim podjetjem in si dovoljujem v imenu treh članov Semperitove uprave kot članov paritetno sestavljene poslovnega odbora te nove delovne enote, zagotoviti, da si bo-

mo za napredek in uspeh proizvodne enote skupno s člani poslovnega odbora našega partnerja Sava dosledno prizadevali.

Ob zaključku mi dovolite, spoštovane dame in gospodje, da izrazim prisrčno zahvalo vsem sodelavcem naših podjetij, ki so s svojim skrbnim pripravljalnim delom ustvarili ozračje medsebojnega zaupanja in odkritega sodelovanja in s tem bistveno prispevali k ustvarjanju tesnih in uspešnih vezi.

tega je bilo očitno, da v tako velikem obsegu ne more več investirati le eno podjetje, temveč, kot vedno bolj povsod v svetu, več podjetij skupno.

Sava se je odločila vložiti v proizvodno enoto poleg gotovinskega deleža tudi svoja osnovna sredstva za proizvodnjo diagonalnih plaščev. Na ta način bo enota lahko že od prvega dne svojega obstoja pričela s proizvodnjo in običajni čas prvega zagona pa bo odpadel. Tudi Semperit se udeležuje z gotovinsko vlogo, preko tega pa bo en del dogovorjene licenčne pristojbine kapitaliziran in vložen v obliki vloge za osnovna sredstva.

Za tretjega partnerja nam je uspelo pridobiti IFC, podružnico svetovne banke, ki na osnovi svojih mednarodnih izkušenj in točnega poznavanja jugoslovanskega gospodarstva, pomeni dragoceno dopolnitev. IFC ne bo samo sodeloval kot družabnik, temveč tudi kot posojilodajalec.

O bistvu, kapitalni oskrbi in organizaciji proizvodne enote in nje-

Razveseljiv dosežek mednarodnega sodelovanja

G. dr. Feil,
namestnik predsednika
nadzornega sveta firme
Semperit

ugotavljam, da je bil s tem postavljen temelj za uspešno sodelovanje, ki ga sedaj bistveno razširjamo. Sava se je medtem zaradi sodelovanja s Semperitom vključila v mednarodno konkurenco.

Plašči, izdelani v Kranju z napisom: »Semperit« Made in Yugo-

POGODBO SO PODPISALI:

Dipl. Ing. H. TURZANSKI
SAVA

Dipl. Ing. J. BERAUS
SAVA

Dipl. Ing. V. ŽENER
SAVA

N. J. PATERSON
I F C

Dr. Ing. H. KOBERT
SEMPERIT

Dkfm. Dr. J. F. STRAKA
SEMPERIT

sednika uprave podjetja g. Karla Rügerja; je namreč na okrevanju po uspešni operaciji v preteklem tednu. Globoko in odkrito obžalujemo, da generalni direktor g. Rüger danes ni v naši sredini, da bi bil osebno lahko pri polaganju temeljnega kamna za skrbno pripravljeni pogodbeni projekt.

Kot član uprave Semperita čutim dolžnost uvodoma predstaviti vam naše podjetje.

Izvoz našega podjetja, kot predelovalnica kavčuka, sega nazaj v leto 1824. Danes je Semperitova skupina s prometom 5,4 milijard AS v letu 1971 na konici avstrijske industrije, ima moderne obrate v Avstriji, Republiki Irski in tudi v Zvezni republiki Nemčiji in proizvaja pnevmatiko za motorna vozila, tehnično-gumene izdelke, rekreacijske in potrošne proizvode, izdelke iz penastih mas in čevlje, pri čemer je težišče proizvodnje na pnevmatikah za motorna vozila vseh vrst. Trenutno proizvajamo dnevno 26.000 kom avto in 20.000 kom velo in mopedplaščev. Semperit je, že z ozirom na potrošne kapacitete Avstrije, podjetje, ki je močno usmerjeno na izvoz, saj na tujih tržiščih proda 55% pnevmatike, ki jo samo izdelava. Zelo uspešno so se pri tem izkazale lastne prodajne družbe držav kot so npr. Velika Britanija, Švica, Švedska, ZDA in Zvezna republika Nemčija. Uspešnost raziskav in razvoja, posebno na področju moderne tehnologije za proizvodnjo avtoplaščev, povezana z racionalnimi proizvodnimi metodami, je prinesla Semperitu mednarodno priznanje v gumarski industriji. Tako je Semperit postal zanimiv partner za licenčne in Know-how dogovore, posebno na področju proizvodnje avtopnevmatike.

Že v letu 1967 je na osnovi dobrih in tradicionalnih stikov s Savo nastala Know-how in proizvodna pogodba za izdelavo diagonalnih plaščev. Obe pogodbi sta v tesni povezavi, ker se je Semperit zavzemal za čim hitrejšo doseganje kvalitetnega standarda, ki bi omogočil Savi dobavljati Semperitu na podlagi proizvodne pogodbe; ta pogodba pa je zahtevala nivo kvalitete. Na drugi strani pa je bila Savi s tem dana

izvodnjo avtoplaščev s posredovanjem Semperita dobili Know-how. Z ozirom na tako dobre medsebojne odnose obeh partnerjev in uspešnost obeh omenjenih pogodb je bil položen temelj za razširitev sodelovanja v obliki proizvodne enote. Nadaljnja, bistvena vzpodbuda pa je tudi v stalno naraščajoči potrebi tržišča po modernih radialnih avtoplaščih za osebna in tovorna motorna vozila.

Ideja o oblikovanju delovne enote se je tako rekoč pričela najprej oblikovati z razgovori med Savo in našim podjetjem ter skupnimi razgovori v ožjem krogu. Po obsežnih pripravah se je sedaj v vrsti skrbno izdelanih pogodb med Savo, Semperitom in tudi IFC realizirala proizvodna enota. Osnovni, skupaj izdelani projekt, predvideva do leta 1975 letno proizvodnjo cca 1.500.000 kom avtoplaščev, kar ustreza podvojitvi sedanje kapacitete Sava. Od tega bo enota izdelala preko 600.000 kom plaščev v radialni izvedbi za osebne in tovorne avtomobile. To predstavlja dnevno proizvodnjo cca 5.880 kom avtoplaščev, od česar bo po končni fazi izgradnje odpadlo 2.000 kom radialnih plaščev za osebne in 3.800 kom za tovorne avtomobile. Za proizvodnjo radialnih plaščev se bo uporabljal pretežno jekleni kord. Predvideva se, da se bo gibal promet proizvodne enote po sedanjih ocenah pri cca 700 milj. AS. Investicije, potrebne za stavbe, stroje in opremo, znesejo 630 milijonov AS. Ta znesek vsebuje tako osnovna sredstva Sava kakor tudi planirane nove investicije. Potrebna finančna sredstva znašajo z ozirom na izdelani projekt okroglo 717 milijonov AS in jih bodo zbrale vse tri pogodbenice stranke: Sava, Semperit in IFC in sicer z vlogami osnovnih sredstev, kapitalnimi vlogami in krediti. Izrelacije vloženih sredstev v osnovni kapital proizvodne enote 552 milijonov AS je udeležbeno razmerje: za Savo 66,6%, za Semperit 27,9% in za IFC 5,5%. Te številke predstavljajo ograjeno, ki ga štejemo za nosilno in obetajočo osnovo bodoče mednarodne kooperacije, ki je dobila tudi soglasje in podporo nadzornega sveta in

Spoštovane dame in gospodje

S pogodbami, ki so bile danes tukaj v Kranju podpisane, se je uresničila osnova za ustanovitev nekega važnega objekta, in to ne samo zaradi njegove obsežnosti, temveč tudi zato, ker sega po svoji pomembnosti preko meje držav z različnimi gospodarskimi ureditvami in predstavlja s tem razveseljiv dosežek mednarodnega sodelovanja.

Mednarodni značaj zelo učinkovito dokumentira že sama sestava inozemskih partnerjev. Jugoslovansko, ameriško in avstrijsko podjetje so se znašli v skupnem »joint venture« podjetju, jugoslovanske, ameriške in avstrijske banke bodo sodelovale pri financiranju. Ta »joint venture« je odraz kooperacijskih stremeljenj v predelovalni industriji kavčuka po svetu. Za Semperit pomeni to nadaljnji korak na poti k multinacionalnosti. To je pot, ki jo je Semperit že pred leti dosledno in — kakor si upam trditi — tudi uspešno nastopil. Semperit izvažal, kot je znano, ne samo v 138 držav, temveč vzdržuje v ta namen tudi vrsto inozemskih prodajnih služb. Semperit ima tudi mnogo proizvodnih družb v inozemstvu: mislim, da lahko omenim tovarne v Zvezni republiki Nemčiji in na Irskem, ki se jima sedaj pridružuje nadaljnja — ki jo upravlja več partnerjev — v Kranju. Za odločitev, da bo Semperit udeležen pri proizvodni enoti, obstoja več razlogov, od katerih bi navedel najvažnejše. Predvsem je to neposredna sosesčina Avstrije in Jugoslavije. K temu se pridružuje dejstvo, da je Jugoslavija izredno sprejemljivo tržišče za avtoplašče, ki se bo gotovo še zelo razvilo. Pri tem pa so bile odločujoče tudi desetletja dolge tesne vezi med Savo in Semperitom. Te vezi, ki so, kot je znano, obstajale že leta 1938, so tudi pripomogle, da je Semperit po drugi svetovni vojni z zanimanjem spremljal uvažanje in razvoj proizvodnje avtomobilskih plaščev v Savi ter jo tudi podpiral. Od leta 1967 naprej pa je nato v okviru pogodbe za tehnično pomoč nudil Savi potrebni know-how za proizvodnjo in izpopolnjevanje diagonalnih avtoplaščev. Danes lahko

slavlja« so postali priznani. Sava se uvršča danes med dobavitelje za prvo opremo Mercedesovih, Volkswagnovih, audijevih avtomobilov. S tem, skoraj 5 let trajajočim sodelovanjem, smo dosegli medsebojno zaupanje v sposobnost partnerjev. Spoštovanje, ki si ga izkazujejo sodelavci obeh podjetij, nudi čvrsto osnovo za »joint venture«, ki bo proizvodni enoti sedaj omogočil pritiči tudi s proizvodnjo radialnih plaščev v tekstilni in jekleni izvedbi po Semperitovem know-howu.

Pogoj za proizvodnjo radialnih plaščev pa ni le poznavanje proizvodnega postopka, temveč zahteva tudi pomembne investicije. Zaradi

nh ciljih vam bo poročal g. dr. Straka.

Dovolite mi samo še kratko pripombo glede obsega projekta: Proizvodna kapaciteta prve stopnje izgradnje delovne enote naj bi dosegla 1.500.000 kom. plaščev za osebne in tovorne avtomobile letno. Že to število samo nazorno prikazuje veličino namere, ki jo pričenjamo danes uresničevati.

Temu projektu, v katerem vidim kot že omenjeno, nadaljevanje sodelovanja, ki se je že obneslo, želim popoln uspeh in sicer: v interesu vseh sodelujočih podjetij, predvsem pa v interesu vseh ljudi, ki bodo v tej proizvodni enoti sodelovali in proizvajali.

V Savi ste pokazali borbenost

Neil Paterson
v imenu mednarodne
finančne korporacije
(IFC)

Veseli me, da imam priložnost govoriti o novem projektu razširitve proizvodnje Sava na osnovi skupnega vlaganja s Semperitom, pri čemer smo danes mi pomagali. Mednarodna Finančna Korporacija pomaga z zadovoljstvom novemu podjetju s skupnim vlaganjem, ker je investicijski pro-

jekt dobro izdelan in ker bo prineslo številne koristi gospodarstvu Jugoslavije.

Priložnost, ki se mi ponuja bi rad izkoristil za zahvalo in čestitke ostalim partnerjem in iniciatorjem, ki so vložili mnogo truda, preden je prišlo do tega skupnega vlaganja.

Predvsem bi se rad zahvalil g. Beravsu, Turzanskemu in g. Jurančiču in njihovim sodelavcem v Savi, ki so marljivo delali in pripravili ta dobro zamiš-

Nadaljevanje na 6. str.

G. Riesenfeld je med prvimi čestital J. Beravsu

Nadaljevanje s 5. strani

Ijen investicijski projekt. Mi v IFC smo impresionirani ob borbenosti, ki ste jo v Savi pokazali za izboljšanje položaja vašega podjetja, kakor tudi ob pripravljenosti, da se vrnete preko vaših ograj, da bi to dosegli.

Dalje bi se rad zahvalil dr. Straki, ki tukaj predstavlja Semperit in dr. Treichlu, generalnemu direktorju banke Creditanstalt-Bankverein. Semperit vlaga precej sredstev, potrebnih za financiranje tega projekta.

Poleg finančnih sredstev in tehnične pomoči bo Semperit prispeval dragoceno znanje na področju strokovnega vodenja in trgovinskega prodora. Creditanstalt-Bankverein pomaga podjetju s skupnim vlaganjem na ta način, da mu daje kredit, potreben za zagotovitev nujnega obratnega kapitala.

Prav tako bi se rad zahvalil g. Zagarju, Zokalju in Kobalu in drugim članom Mednarodne Korporacije za investicije v Jugoslaviji, ki so vložili mnogo časa in energije za realizacijo tega projekta. Njihovi pomoči v teku razgovorov in njihovi potrpežljivosti v kritičnih trenutkih gre zahvala, da je danes podjetje s skupnim vlaganjem osnovano. Poleg tega bo Mednarodna Korporacija za investicije v Jugoslaviji sodelovala pri finančnem vlaganju IFC v to podjetje s skupnim vlaganjem.

Zadovoljni smo tudi, ker se nam je spet ponudila priložnost sodelovanja z Ljubljansko Banko in se zahvaljujem g. Jamarju in njegovim sodelavcem za pomembno pomoč, ki jo Ljubljanska Banka nudi Savi in podjetju s skupnim vlaganjem.

Dovolite mi zdaj, da podam kratek pregled tistega, kar je IFC naredila da bi z investicijami pomagala pri industrijskem razvoju Jugoslavije in, kako je to vsklajeno s cilji, ki jih je postavila vlada SFRJ.

Vlada je postavila za cilj modernizacijo jugoslovanske industrijske baze, da bi ta lahko zalagala svoje tržišče in zaslužila devize z izvozom, s tem da bo postala konkurentna na svetovnem tržišču. Prav tako je vlada na več načinov pripomogla k realizaciji teh ciljev z odobravanjem skupnih vlaganj jugoslovanskih in inozemskih podjetij.

Mednarodna Finančna korporacija je nudila pomoč pri številnih skupnih vlaganjih. Omenim naj nekatere. Naša prva akcija v Jugoslaviji ni bila vezana za podjetja s skupnim vlaganjem v pravi pomen besede. Šlo je za osnove Mednarodne Korporacije za

Investicije v Jugoslaviji leta 1969. IFC je imela aktivno vlogo pri osnovanju korporacije in je vložila precejšnjo vsoto kot kapital korporacije skupaj z vodečimi bankami industrijskih držav celga sveta, kot smo danes spet videli, je korporacija (IICY) odigrala aktivno vlogo pri osnovanju več podjetij s skupnimi vlaganji v Jugoslaviji in je tesno sodelovala z IFC pri skoraj vseh naših projektih v Jugoslaviji.

Leta 1970 je IFC skupaj s skupino Mednarodne banke za obnovo in razvoj pomagala pri zbiranju finančnih sredstev za podjetje s skupnim vlaganjem, ki so ga osnovali Zavodi Crvene Zastave in Fiat iz Italije za proizvodnjo potniških avtomobilov. Pred kratkim smo izpeljali še eno dodatno investicijo v isto podjetje. Naslednja investicija je bila izpeljana leta 1971 v podjetje s skupnim vlaganjem osnovanim s strani TAM-a iz Maribora in Klöckner-Humboldt-Deutz-a iz ZR Nemčije za proizvodnjo srednjih komercialnih vozil. V začetku letošnjega leta pa smo investirali v podjetje s skupnim vlaganjem za proizvodnjo težjih komercialnih vozil, osnovano s sporazumom med FAP-FOMOS-om iz Beograda in DAIMLER-BENZ-a iz ZR Nemčije.

Skupaj je IFC, nekaj kot vloga, nekaj pa v obliki kreditov, vložila doslej 42 milijonov dolarjev v Jugoslavijo. Če se upošteva, koliko sredstev iz Jugoslavije in od drugod je bilo vloženih v projekt, pri katerih je sodelovala IFC, pridemo do skupnih investicij v znesku 326 milijonov dolarjev. Očitno je, da gre za relativno velika sredstva. Efekt teh projektov je še večji, če upoštevamo razmah, ki so ga omenjeni projekti povzročili v drugih industrijskih podjetjih v celi Jugoslaviji z nastankom novih povpraševanj.

Osnovanje teh projektov koristi na različne načine gospodarstvu in narodom jugoslovanske proizvodnje. Zmanjšane so potrebe po uvozu, osvaja se dragocena nova tehnologija v jugoslovanski industriji in izboljšuje se njena produktivnost. Dviguje se nivo izvoza in sposobnost gospodarstva, da si služi devize. Odpira nova delovna mesta in povečuje produktivnost obstoječe delovne sile. Vsako od teh podjetij s skupnim vlaganjem pa prispeva k rasti podjetij v ostalih industrijskih panogah.

Mednarodna Finančna Korporacija pomaga pri vseh teh akcijah in to dela tudi danes v primeru podjetja s skupnim vlaganjem SAVA-SEMPERIT. Delali bomo prizadevno, da ta podvig postane naš skupni uspeh.

Pravzaprav ne smemo pozabiti odlične organizacije, ki je bila potrebna za podpisovanje. Bilo je vse tako kot je treba: imena predstavnikov na mizah, dobro ozvočenje, razpoložljivi materiali idr. Pohvalo zasluži Ela Černe.

Ta dogodek ni pomemben samo za Savo

Slavko Zalokar,

Med našimi gosti je bil tudi kranjski župan Slavko Zalokar. Skupaj z drugimi predstavniki javnega življenja v Kranju je bil navzoč od podpisu pogodbe. Med številnimi govorniki je kolektivu Sava tudi on čestital k tako po-

membnemu dogodku in med drugim dejal, da napredek Save pomeni velik prispevek tudi napredku kranjske komune. Poudaril je, da sodi Sava med vodilna podjetja na Gorenjskem in tudi v slovenskem merilu ima pomembno vlogo. Ob sklepu je zaželel, da bi se vsi naši načrti uresničili.

Skoraj šestdeset udeležencev — gostov in predstavnikov — se je zbralo ob 11. uri v sejni dvorani skupščine občine Kranj

Ustanovitev proizvodne enote Sava — Semperit v Kranju

UDELEŽBA SEMPERITA PRI IZGRADNJI OBRATA ZA PROIZVODNJO RADIALNIH AVTOPLASČEV V JUGOSLAVIJI

Dne 27. 6. 1972 je bil v Kranju — Jugoslavija — sklenjen Yoint-venture sporazum med vodilnima podjetjema avstrijske in jugoslovanske gumarske predelovalne industrije. Ta sporazum o kooperaciji so podpisali trije pogodbeni partnerji, in sicer: Industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava Kranj, Semperit Aktiengesellschaft, Wien in IFC (International Finance Corporation), Washington — podružnica svetovne banke.

S tem je bila ustanovljena proizvodna enota Sava-Semperit v Kranju, ki bo izdelovala izključno pnevmatiko za motorna vozila. Investicijska sredstva v višini 717 milijonov AS bodo zbrana z vlogami in krediti partnerjev.

Razmerje udeležbe je naslednje: 66,6% Sava, 27,9% Semperit in 5,5% IFC. Doseženo bo v sorazmerju z izvedeno investicijsko izgradnjo.

Sava vnaša v proizvodno enoto poleg gotovinskega deleža tudi svoja sedanja osnovna sredstva za proizvodnjo diagonalnih avtoplasčev.

Semperit AG bo sodeloval z gotovinsko vlogo, v katero je všteta tudi polovica kapitalizirane licenčne pristojbine za prvih 5 let, ki jo bo vložil kot delež za osnovna sredstva.

Za tretjega partnerja pa nam je uspelo pridobiti IFC.

Semperit AG z Dunaja, je s to pogodbo postal solastnik proizvodne enote, ki ji daje na razpolago tudi potreben tehnični know-how in licenco za proizvodnjo radialnih avtoplasčev. Poleg tega bo prodajo avtoplasčev — ki naj bi bila usmerjena tudi v tretje države — podprla svetovno razširjena prodajna organizacija Semperita, kar je bilo dogovorjeno s posebno marketing pogodbo.

Na podlagi know-howa, sklenjenega leta 1967 — in tudi proizvodne pogodbe za izdelavo diagonalnih avtoplasčev — že obstaja uspešno sodelovanje, ki zagotavlja hitro in neoporečno uvedbo proizvodnje radialnih plaščev, tako da bo nova proizvodna enota dobavila prve radialne plašče predvidoma že konec leta 1972. Polna proizvodna kapaciteta — ki bo dosežena leta 1975 bo znašala cca 626.000 kom. radialnih pla-

ščev letno. Za konec leta 1974 je predvidena tudi proizvodnja radialnih plaščev z jeklenim kordom za tovorne avtomobile. Ob upoštevanju sedanje proizvodnje diagonalnih avtoplasčev bo s tem v delovni enoti Sava-Semperit dosežena letna proizvodnja 1,5 milijona komadov avtoplasčev in 1 milijon avtozračnic. Dnevna proizvodnja bo cca 5.800 kom avtoplasčev. Nadaljnji cilj izgradnje pa predvideva podvojitev te kapacitete.

Kako je prišlo do zaključka »joint venture« sporazuma.

Po vsem svetu stalno narašča potreba po radialnih avtoplasčih, kar je tudi v Savi narekovalo, da uvede proizvodnjo te vrste. Ker pa Sava ne razpolaga s potrebnimi proizvodnimi licencami, izgradnja in tudi razvoj pa bi gospodarsko komaj opravičevala realizacijo takega projekta, se je podjetje na osnovi sedanje pogodbe o know-howu ponovno obrnilo na Semperit, opirajoč se pri tem na dosežke dosedanjega tehničnega Know-howa in na Semperitove izkušnje, kolikšen izvoz bi bil potreben. Zato si je podjetje prizadevalo, da bi tudi v Jugoslaviji uvedli proizvodnjo kvalitetnih radialnih avtoplasčev (kvalitete mednarodnega merila), Jugoslavija pa bi razširila svoj položaj na tržišču. Semperit AG je med drugim že pred časom — s posredovanjem Save — dal na razpolago tudi dvema drugima tovarnoma v Jugoslaviji — Borovu in Tigru — tehnični know-how za proizvodnjo diagonalnih avtoplasčev.

Ustanovitev nove proizvodne enote Sava-Semperit pomeni za Semperit AG, ki je v zadnjih nekaj letih že zgradil po vsem svetu razširjeno prodajno organizacijo, sklepal mnogo know-how in licenčnih pogodb s podjetji v Evropi, Aziji, Afriki in Ameriki ter zgradil v Dublinu tudi moderno tovarno za radialno pnevmatiko z dnevno proizvodnjo cca 4.800 kom avtoplasčev, nov korak na poti k ustanovitvi multinacionalnega podjetja.

Skupni Poslovni odbor Sava Semperit

Za Savo Kranj: Majcen Filip, dipl. inž., Mihelič Slavko, dipl. oec., Turzanski Helmut, dipl. inž. Za Semperit, Dunaj: dr. inž. Herbert Kogert, dr. Udo Lodgman - Auen, dipl. kom. dr. Fritz Straka.

Direktor proizvodne enote: Žener Viljem, dipl. inž.

CESTITKE

Nekateri vabljeni predstavniki družbenega in političnega življenja ter nekaterih večjih kolektivov v Sloveniji se vabilu niso mogli odzvati.

Objavljamo njihove pozdrave in čestitke, ki so nam jih poslali:

»Zahvaljujem se za vauo, da prisostvujem sprejemu ob podpisu pogodbe o skupnem vlaganju v novo tovarno avtomobilске pnevmatike. Na žalost se sprejema ne morem udeležiti, ker sem zadržan že z drugimi obveznostmi. Želim vam še mnogo uspehov in vas tovariško pozdravljam!«

Stane Dolanc

Beograd, 26. 6. 1972

Najlepše se zahvaljujem za sprejeto vabilo na sprejem ob podpisu pogodbe o skupnem vlaganju v novo tovarno avtomobilске pnevmatike Sava-Semperit, ki bo 27. 6. v poslopu Skupščine občine Kranj.

Zaradi zadržanosti v podjetju se povabilu ne morem odzvati. Sprejmite moje čestitke!

Tovarna motornih vozil TOMOS Koper

Direktor:

Branko Hočevar, dipl. inž.

Koper, 26. 6. 1972

»Prejmite moje čestitke in najboljše želje ob podpisu Yoint venture pogodbe s Semperitom.

Zelo mi je žal, ker ne morem prisostvovati.«

Arthur Earle — predsednik IICY

»Na ta pomemben dan, ko se podpisujejo IFC pogodbe, bi vam rad poslal čestitke in izrazil najboljše želje za uspešno prihodnost Yoint venture.«

Beograd, 27. 6. 1972

Ernest Lamers

»Zelo mi je žal, ker mi že prej sprejete obveznosti ne dovoljujejo, da se udeležim sprejema ob podpisu pogodbe o skupnem vlaganju v novo tovarno avtomobilске pnevmatike vaše tovarne firme Semperit. Dovolite mi, da vam iskreno čestitam z željo za nadaljnji napredek, saj menim, da je ta pogodba eden izmed številnih poslovnih uspehov vašega delovnega kolektiva.

Član Zveznega izvršnega sveta Boris Snuderl

NOVINARSKA KONFERENCA

Med številnimi slovenskimi novinarji, ki so pisali tudi za srbohrvatske časopise, je bila ob podpisu pogodbe tudi zelo močna in številna ekipa novinarjev iz Avstrije. Precejšen del časa po podpisu in pozdravnih nagovorih je bil namenjen novinarski konferenci.

Materiali o Savi, Semperitu in IFC so bili pripravljeni in na razpolago skupaj z vsemi govori prevedenimi v nemščino in slovensko, zato niti ni bilo veliko vprašanj na konferenci. Kar nam je doslej uspelo dobiti v uredništvu so o dogodku pisali vsi slovenski časopisi, nekateri tudi večkrat. Gotovo pa ste mnogi poslušali ali gledali poročila na radiu in TV.

V vseh informacijah je podpis pogodbe zelo dobro ocenjen in napoved razvoja Save ugodna.

Za sklep

Prepričan, da ste do sem pozorno prebrali vse, bi bilo skoraj nemogoče povedati še kaj posebnega. Ali pa tole: veliko dela in prizadevanj je bilo vloženo za dogovor o skupnem vlaganju in čeprav govorimo o pomembnosti podpisa pogodbe, pa smo pravzaprav šele na štartu. V dosedanje delo je bila vprežena le skupina vodstva podjetja in strokovnih delavcev, od zdaj naprej pa mi vsi. Uresničevanje ustavnih amandmanov — reorganizacija podjetja — nam resnično nudi velike možnosti za realizacijo vseh naših načrtov. In, čeprav nekoliko obrobno, luno, pa naj vseeno zapišem, da bomo zmogli in uspeli le z enotnostjo, prizadevnostjo. Ker te lastnosti imamo, so nam vse dosedanje akcije uspeli. Zdaj pa gre še za nekaj več. Za zaupanje sami v sebe in zaupanje, ki so nam ga pokazali drugi. To zaupanje pa bomo opravičili, mar ne!?